

Т. Є. Дунаєва, кандидат юридичних наук, науковий співробітник відділу дослідження проблем кримінального процесу та судустрою Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України
ORCID: 0000-0003-3710-1318

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження обґрунтовується наявністю прогалин у кримінальному процесуальному законодавстві щодо реалізації профілактичної діяльності особою, яка проводить досудове розслідування, слідчим, прокурором тощо. Проте необхідним для запобігання кримінальним правопорушенням є своєчасне встановлення причин та умов, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми запобігання кримінальним правопорушенням під час досудового розслідування, зокрема, усунення причин і умов, які сприяли вчиненню, кримінального правопорушення досліджували такі науковці, як О. В. Баганець, Р. М. Балац, А. А. Десятник, Л. М. Лобойко, Л. В. Омельчук, С. М. Смоков, В. М. Тертишник, А. В. Форостяний, О. Г. Шило та ін. Водночас зміни в законодавстві України потребують прийняття профілактичних заходів у цілому та в ході проведення досудового розслідування.

Мета статті – дослідити доцільність відновлення обов'язку уповноваженої особи, яка проводить досудове розслідування, слідчого, прокурора, детектива Національного антикорупційного бюро України встановлювати причини та умови, які сприяли вчиненню кримінальних правопорушень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Що стосується терміна «профілактика», під ним у кримінологічній літературі і на практиці розуміється цілеспрямована діяльність щодо запобігання порушенням будь-яких суспільних норм, усунення причин, що породжують ці порушення. Існують різноманітні напрями соціальної профілактики: санітарна, технічна, медична, ветеринарна, правова

(профілактики правопорушень і злочинів) тощо¹. До правової профілактики належать: профілактика дисциплінарних, адміністративних, цивільно-правових правопорушень і профілактика злочинів (кримінологічна, кримінально-правова, криміналістична, пенітенціарна)².

Сучасне правове буття українського суспільства відзначається двома протилежними тенденціями: прагненням до стандартів демократичної, правової держави, з одного боку, і низьким рівнем правової культури, процвітанню правового безкультур'я, крайнім проявом якого є правовий нігілізм, із другого³.

Сьогодні в Україні відбуваються зміни, що призводять до перетворень у державно-політичній, соціально-економічній та правовій сферах. Побудова правової держави та громадянського суспільства вимагають нових підходів у вирішенні фундаментальних проблем правової культури⁴.

Як зазначає Р. М. Балац, профілактична функція кримінального судочинства, одночасно з іншими завданнями, є об'єктивно зумовленою потребою суспільства та працівників досудового розсліду-

¹ Игошев, К, Шмаров И, 'Социальные аспекты предупреждения преступности' (Юрид. лит., 1980) 20–31; Алексеев А, Герасимов С, Сухарев А, 'Криминологическая профилактика: теория, опыт, проблемы' (НОРМА, 2001)

² Литвинова Г, Литвинов О, 'Профилактика злочинів: управлінський аспект. Нормативно-правові акти та коментарі' (Айлант, 2001) 8–18

³ Бугера О, 'Підвищення рівня правової культури суспільства із використанням можливостей мережі Інтернет' (2018) 1 Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції 193

⁴ Єгоров О, 'Правова культура: поняття, елементи та рівні' (2011) 9 Правничий вісник університету «КРОК» 13

вання Національної поліції України¹. В. В. Голіна та С. С. Шрамко слідчо-судову профілактику вважають складовою частиною стратегії зменшення можливостей вчинення злочинів (*de lege ferenda*)².

Зазначимо, що до завдань Кримінального кодексу України (далі – КК) належить, окрім правового забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України від злочинних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, також і запобігання злочинам. Крім того, у ст. 2 Кримінального процесуального кодексу (далі – КПК) України виокремлено такі завдання: захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура. Також у чинній Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 р. зазначається, що її метою є розроблення та здійснення комплексу заходів, спрямованих на виявлення й усунення причин і умов злочинів³. Отже, на підставі аналізу зазначених нормативно-правових актів можна зробити висновок, що запобігання злочинам є об'єктивною потребою суспільства.

Звернімо увагу, що у КПК України (1960) існували стаття 23 «Виявлення причин і умов, які сприяли вчиненню злочину» та стаття 23¹ («Подання органу дізнання, слідчого, прокурора в кримінальній справі»), що сприяло виконанню завдань

¹ Балац Р, 'Подання слідчого як засіб реалізації запобігання кримінальним правопорушенням під час досудового розслідування' *Актуальні питання досудового розслідування та тенденції розвитку криміналістичної методики*: тези доповідей всеукраїнської науково-практичної конференції МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ (2018) 23

² Голіна В, Шрамко С, 'Слідчо-судова профілактика як складова частина стратегії зменшення можливостей вчинення злочинів (*de lege ferenda*)' (2019) 38 *Питання боротьби зі злочинністю*: зб наук пр 23

³ Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 р.: розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 1209-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1209-2011-%D1%80> (дата звернення 20.12.2019)

КК України та більш ефективному запобіганню кримінальним правопорушенням.

Для порівняння слід зазначити, що подібна стаття діє в Кримінально-процесуальному кодексі Республіки Білорусь у розділі 3 «Докази та доказування». Згідно зі ст. 90 («Виявлення причин і умов, які сприяли вчиненню злочину») Кримінально-процесуального кодексу Республіки Білорусь «при провадженні за матеріалами перевірки та кримінальній справі органи кримінального переслідування зобов'язані виявляти причини та умови, які сприяють вчиненню злочину»⁴. У Російській Федерації (далі – РФ) внесення слідчим, дільнячем подання про вжиття заходів по усуненню обставин, що сприяють вчиненню злочинів, та інших порушень закону у ст. 158 КПК РФ подано лише як право, на відміну від ст. 213 КПК РСФСР. У ст. 221 КПК РФ не встановлений перелік питань, які вирішуються прокурором у справі, що надійшла з обвинувальним висновком. А звідси відсутнє і з'ясування питання, чи виявлені причини та умови злочину і чи вжито заходів до їх усунення. Усе це є серйозна прогалина, що негативно позначається на боротьбі зі злочинністю⁵.

Причини та умови, що сприяють вчиненню кримінального правопорушення, – це обставини об'єктивної дійсності та особливості особи обвинуваченого та потерпілого, які зумовили вчинення злочину та створили можливим, власне, його вчинення.

Виявлені у процесі розслідування та відображені в поданні слідчого індивідуальні риси особи, що характеризують певний тип антисуспільної установки, дозволяють прийняти конкретні та найбільш дієві заходи для виправлення. Під умовами, які сприяють вчиненню кримінального правопорушення, розуміються обставини, які полегшили обвинуваченому вчинення кримінального правопорушення та досягнення злочинного результату. Причини та умови, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення, виявляються в процесі провадження комплексу необхідних слідчих дій⁶.

⁴ Уголовно-процесуальный кодекс Республики Беларусь : Закон Республики Беларусь от 16 июля 1999 г. №295-3 URL: http://etalonline.by/document/?regnum=hk9900295&q_id=799631 (дата звернення 20.12. 2019)

⁵ Нигматуллин Э. 'Предупреждение преступлений как функция следователя' *Проблемы противодействия преступности в современных условиях*: материалы Международной научно-практической конференции БашГУ (2004) <<http://kalinovskiy-k.narod.ru/b/ufa20041/nigmatullin.htm>> (дата звернення 20.12.2019)

⁶ Тертышник В, *Научно-практический комментарий к Уголовно-процессуальному кодексу Украины* (Аркс 2000) 46

Отже, у чинному КПК України відсутня норма про обов'язок слідчого і форму запобігання кримінальним правопорушенням, зокрема, внесення органом досудового розслідування, прокурором, подання про усунення причин та умов, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення. Зазначимо, що відповідно до ст. 3 КПК України слідчий – це посадова особа, до обов'язків якої належить лише здійснення досудового розслідування.

Одним із завдань органів досудового розслідування є виявлення причин і умов, які сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, і вжиття через відповідні органи заходів щодо їх усунення. Так, згідно п. 5 «Положення про органи досудового розслідування Національної поліції України» одним із завдань органу досудового розслідування є виявлення причин і умов, які сприяють учиненню кримінальних правопорушень, і вжиття через відповідні органи заходів щодо їх усунення¹. У зв'язку з цим виникає запитання, чи зобов'язаний слідчий як посадова особа органу досудового розслідування під розслідування кримінального правопорушення виявляти причини й умови, які сприяли його вчиненню?

Створюється колізія між «Положенням про органи досудового розслідування Національної поліції України» (п. 5), Законом України «Про прокуратуру» і КПК України, тому що КПК України не містить вимог щодо встановлення причин і умов вчинення кримінального правопорушення.

Пропоную цю колізію усунути шляхом закріплення у КПК України окремої статті «Виявлення причин і умов, які сприяли вчиненню кримінального правопорушення, під час досудового розслідування», де б зазначалося, що при провадженні досудового розслідування кримінального провадження уповноважена особа, яка проводить досудове розслідування, слідчий, прокурор зобов'язані виявляти причини й умови, які сприяли вчиненню кримінального правопорушення. Уповноважена особа, що проводить досудове розслідування, слідчий, прокурор, детектив Національного антикорупційного бюро України встановивши причини й умови, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення, вносять у відповідний державний орган, громадську організацію або посадовій особі подання про вжиття

заходів для усунення цих причин і умов. Якщо в ході досудового розслідування або перевірки буде встановлено, що в діянні особи, яка притягується до кримінальної відповідальності, чи в діяннях інших осіб є ознаки дисциплінарного правопорушення або ці особи повинні бути згідно з чинним законодавством притягнуті до матеріальної відповідальності, орган досудового розслідування, уповноважена особа, що проводить досудове розслідування, слідчий чи прокурор, детектив Національного антикорупційного бюро України зобов'язані порушити в поданні питання про притягнення цих осіб до дисциплінарної або матеріальної відповідальності. Не пізніше як у місячний строк по поданню має бути вжито необхідних заходів, а про результати повідомлено особу, яка надіслала подання. У разі залишення посадовою особою подання без розгляду орган досудового розслідування, уповноважена особа, що проводить досудове розслідування, слідчий чи прокурор, детектив Національного антикорупційного бюро України зобов'язані вжити заходів, передбачених статтями 254–257 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Вважаю, що відповідь на це запитання має бути врегульована на законодавчому рівні. Вбачається за доцільне закріпити у відповідних нормативно-правових актах механізм реалізації виконання слідчим цього завдання, оскільки його відсутність сприяє зростанню злочинності в державі. Адже діяльність слідчого та процесуальні акти, в яких вона відображена, мають запобіжне (профілактичне) значення.

На думку С. М. Смокова та А. А. Десятника, доцільно доповнити КПК України позицією, відповідно до якої сторона обвинувачення, що встановила наявність причин і умов вчинення кримінального правопорушення, вправі внести до відповідного органу, громадської організації чи службової особи подання щодо усунення цих обставин. Зокрема, внесення подання повинно бути правом, а не обов'язком сторони обвинувачення. Водночас необхідно закріпити обов'язок сторони обвинувачення встановлювати вказані обставини для активізації профілактичної діяльності².

Через відсутність у КПК статті про обов'язок сторони обвинувачення доказування причин та умов, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення, призводить до суперечності кодексу

¹ Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України : наказ МВС України від 6 липня 2017 р. № 570 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17> (дата звернення 20.12.2019)

² Смоков С, Десятник А, 'Окремі питання запровадження профілактичної діяльності під час досудового розслідування' (2015) 1 Вісник кримінального судочинства 115

з чинним Законом України «Про прокуратуру»¹. Наразі доцільно саме в КПК України закріпити вимогу, відповідно до якої особа, що проводить досудове розслідування, має займатися профілактичною діяльністю, оскільки прокурор позбавлений можливості вимагати від органів досудового розслідування, щоб вони виявляли причини й умови, які сприяли вчиненню кримінальних правопорушень, і вживали заходів до їх усунення.

Слід також підтримати пропозицію О. В. Баганця та Л. В. Омельчук щодо доповнення чинного КПК України внесенням подання на розгляд державних органів та посадових осіб² та погодитися з А. В. Форостяним, що КПК доцільно доповнити статтею, яка б визначала вимоги до подання слідчого, прокурора, а також детектива Національного антикорупційного бюро України про усунення причин і умов, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення³. Підкреслюю, що без встановлення всієї сукупності негативних обставин, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення, неможливо досягти успіху в протидії криміналь-

ним правопорушенням, та й взагалі запобіжна (профілактична) функція є загальнодержавною⁴.

Висновки. На сучасному етапі розвитку держави слідчий не здійснює функцію щодо запобігання вчиненню кримінальних правопорушень, оскільки вона не закріплена в чинному КПК України. Отже, відсутнє і з'ясування питання, чи виявлені причини та умови злочину і чи вжито заходів до їх усунення, що є серйозною прогалиною, яка негативно позначається на ефективності боротьби зі злочинністю. Існує колізія між «Положенням про органи досудового розслідування Національної поліції України» (п. 5), Законом України «Про прокуратуру» і КПК України, тому що КПК України не містить вимог щодо встановлення причин і умов вчинення кримінального правопорушення. Цю колізію пропоную усунути шляхом закріплення у КПК України окремої статті «Виявлення причин і умов, які сприяли вчиненню кримінального правопорушення, під час досудового розслідування».

Отже, на підставі вищевикладеного, вважаю за доцільне переглянути кримінальне процесуальне законодавство України в частині відновлення обов'язку уповноважених осіб, які проводять досудове розслідування, встановлювати причини та умови, які сприяли вчиненню кримінального правопорушення, оскільки це сприятиме кращому виконанню завдань КК України та КПК України.

⁴ Юрчишин В, 'Класифікація функцій прокурора у досудовому розслідуванні' (2014) 2 Адвокат 33

¹ Баганець О, 'Доказування причин та умов, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення' (2013) 8 Юридична Україна 84

² Баганець О, 86; Омельчук Л, 'Следственная профилактика преступлений, связанных с ненадлежащим исполнением профессиональных обязанностей медицинскими работниками по Уголовному кодексу Украины' (2012) 23 Экономика и право Казахстана 45–46

³ Форостяний А, 'Профілактична діяльність детективів Національного антикорупційного бюро України' (2015) 10 Юридична наука 196–198

REFERENCES

List of legal documents

Legislation

1. Pro orhanizatsiyu diyal'nosti orhaniv dosudovoho rozsliduvannya Natsional'noyi politsiyi Ukrayiny : nakaz MVS Ukrayiny vid 06.07.2017 r №570. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17> (in Ukrainian)
2. Pro skhvalennya Kontseptsiyi realizatsiyi derzhavnoyi polityky u sferi profilaktyky pravoporushen' na period do 2015 r.: rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 30 lystopada 2011 r. №1209-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1209-2011-%D1%80> (in Ukrainian)
3. Ugolovno-protsessual'nyy kodeks Respubliki Belarus' : Zakon Respubliki Belarus' ot 16 iyulya 1999 g. №295-3. URL: http://etalonline.by/document/?regnum=hk9900295&q_id=799631 (in Russian)

Bibliography

Authored books

4. Tertyshnik V, *Nauchno-prakticheskiy kommentariy k Ugolovno-protsessual'nomu kodeksu Ukrainy* [Scientific and practical commentary on the Code of Criminal Procedure of Ukraine] (Arsis, 2000) (in Russian)
5. Igoshev, K, Shmarov I, *Sotsial'nyye aspekty preduprezhdeniya prestupnosti* [Social Aspects of Crime Prevention] (Yurid. lit. 1980) (in Russian)
6. Alekseyev A, Gerasimov S, Sukharev A, *Kriminologicheskaya profilaktika: teoriya, opyt, problemy* [Criminological prophylaxis: theory, experience, problems] (Norma 2001) (in Russian)

7. Litvinova G, Litvinov O, *Profilaktika zlochiniv: upravlins'kiy aspekt. Normativno-pravovi akti ta komentari* [Prevention of malignant diseases: a management aspect. Normative legal acts and comments] (Aylant 2001) (in Ukrainian)

Journal articles

8. Bahanets' O, 'Dokazuvannya prychn ta umov, shcho spryaly vchynennu kryminal'noho pravoporushennya' [Proof of the reasons and conditions that contributed to the commission of the criminal offense] (2013) 8 Yurydychna Ukrayina 83 (in Ukrainian)
9. Bugera O, 'Pidvyshchennya rivnya pravovoyi kul'tury suspil'stva iz vykorystannam mozhyvostey merezhi Internet' [Increasing the level of the legal culture of society using the possibilities of the Internet] (2018) 1 Aktual'ni problemy vitchyznyanoyi yurysprudentsiyi 193 (in Ukrainian)
10. Golina V, Shramko S, 'Slidcho-sudova profilaktyka yak skladova chastyna stratehiyi zmeshennya mozhyvostey vchynennya zlochiniv (de lege ferenda)' [Investigative and court prophylactics as a part of the crime reducing strategy] (2019) 38 Pytannia borotby zi zlochynnistiu – Issues of crime prevention 23 (in Ukrainian)
11. Egorov O, 'Pravova kul'tura: ponyattya, elementy ta rivni' [Legal Culture: Concept, Elements and Levels] (2011) 9 Pravnychyy visnyk Universytetu «KROK» 13 (in Ukrainian)
12. Omel'chuk L, 'Sledstvennaya profilaktika prestupleniy, svyazannykh s nenadlezhashchimi ispolneniyem professional'nykh obyazannostey meditsynskimi robotnikami po Ugolovnomu kodeksu Ukrainy' [Investigative prevention of crimes related to improper performance of professional duties by medical personnel under the Criminal Code of Ukraine] (2012) 23 Ekonomika i pravo Kazakhstana (in Russian)
13. Smokov S, Desyatnyk A, 'Okremi pytannya zaprovadzhennya profilaktychnoyi diyal'nosti pid chas dosudovoho rozsliduvannya' [Separate issues of preventive measures during pre-trial investigation] (2015) 1 Visnyk kryminal'noho sudochynstva 111 (in Ukrainian)
14. Forostyanyu A, 'Profilaktychna diyal'nist' detektyviv Natsional'noho antykoruptsiynoho byuro Ukrainy' [Preventive Activities of Detectives of the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine] (2015) 10 Yurydychna nauka 193 (in Ukrainian)
15. Yurchyshyn V, 'Klasyfikatsiya funktsiy prokurora u dosudovomu rozsliduvanni' [Classification of the functions of the prosecutor in the pre-trial investigation] (2014) 2 Advokat 30 (in Ukrainian)

Conference paper

16. Balats R, 'Podannya slidchoho yak zasib realizatsiyi zapobihannya kryminal'nym pravoporushenniam pid chas dosudovoho rozsliduvannya [Investigator's submission as a means of preventing criminal offenses during pre-trial investigation] Aktual'ni pytannya dosudovoho rozsliduvannya ta tendentsiyi rozvytku kryminalistychnoyi metodyky. Tezy dopovidey vseukrayins'koyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi MVS Ukrainy, Kharkiv. nats. un-t vnur. sprav (2018) (in Ukrainian)

Websites

17. Nigmatullin E, 'Preduprezhdeniye prestupleniy kak funktsiya sledovatelya' [Crime prevention as a function of the investigator] Problemy protivodeystviya prestupnosti v sovremennykh usloviyakh: materialy Mezhdunarodnoy nauchno-prakticheskoy konferentsii BashGU (2004) <<http://kalinovsky-k.narod.ru/b/ufa20041/nigmatullin.htm>> (in Russian).

Дунаєва Т. Є. Впровадження профілактичної діяльності під час досудового розслідування кримінальних правопорушень в Україні

У статті досліджено актуальні питання впровадження профілактичної діяльності під час досудового розслідування кримінальних правопорушень в Україні. Розглянуто законодавче регулювання профілактичної діяльності уповноваженої особи, яка проводить досудове розслідування, слідчого, прокурора, детектива Національного антикорупційного бюро України щодо встановлення причин та умов, які сприяли вчиненню кримінального правопорушення. Встановлено, що на сучасному етапі розвитку держави слідчий не здійснює функцію щодо запобігання вчиненню кримінальних правопорушень, оскільки вона не закріплена в чинному Кримінальному процесуальному кодексі України. Отже, виявлено, що відсутнє і з'ясування питання, чи виявлені причини та умови злочину і чи вжито заходів до їх усунення, що є серйозною прогалиною, яка негативно позначається на ефективності боротьби зі злочинністю. Існує колізія між «Положенням про органи досудового розслідування Національної поліції України» (п. 5), Законом України «Про прокуратуру» і Кримінальним процесуальним кодексом України, тому що Кримінальний процесуальний кодекс України не містить вимог щодо встановлення причин і умов вчинення кримінального правопорушення. Запропоновано шляхи вдосконалення кримінального процесуального зако-

нодавства України з метою поліпшення його якості. Доводиться необхідність удосконалення Кримінального процесуального кодексу України в частині відновлення обов'язку уповноважених осіб, які проводять досудове розслідування, встановлювати причини та умови, які сприяли вчиненню кримінального правопорушення.

Ключові слова: профілактична діяльність, кримінальне судочинство, досудове розслідування, причини та умови, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення, подання, дізнання.

Дунаева Т. Е. Внедрение профилактической деятельности во время досудебного расследования уголовных правонарушений в Украине

В статье исследованы актуальные вопросы внедрения профилактической деятельности во время досудебного расследования уголовных правонарушений в Украине. Рассмотрено законодательное регулирование профилактической деятельности уполномоченного лица, производящего досудебное расследование, следователя, прокурора, детектива Национального антикоррупционного бюро Украины относительно установления причин и условий, способствующих совершению уголовного правонарушения. Установлено, что на современном этапе развития государства следователь не осуществляет функцию по предотвращению совершения уголовных преступлений, поскольку она не закреплена в действующем Уголовном процессуальном кодексе Украины. Итак, отсутствует и выяснение вопроса, выявлены причины и условия преступления и приняты меры к их устранению, что является серьезным пробелом, который негативно сказывается на эффективности борьбы с преступностью. Существует коллизия между «Положением об органах досудебного расследования Национальной полиции Украины» (п. 5), Законом Украины «О прокуратуре» и Уголовным процессуальным кодексом Украины, потому что Уголовный процессуальный кодекс Украины не содержит требований по установлению причин и условий совершения уголовного преступления. Предложены пути совершенствования уголовного процессуального законодательства Украины с целью улучшения его качества. Обосновывается необходимость усовершенствования Уголовного процессуального кодекса Украины в части возобновления обязанности уполномоченных лиц, производящих досудебное расследование, устанавливать причины и условия, способствующие совершению уголовного правонарушения.

Ключевые слова: профилактическая деятельность, уголовное правонарушение, досудебное расследование, причины и условия, способствующие совершению уголовного правонарушения, представление, дознание.

Dunaieva T. Ye. Implementation of preventive activities during the pre-trial investigation of criminal offenses in Ukraine

The article explores topical issues of preventive measures implementation during pre-trial investigation of criminal offenses in Ukraine. The legislative regulation of preventive activity of the authorized person conducting the pre-trial investigation, the investigator, the prosecutor, the detective of the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine in determining the causes and conditions that contributed to the commission of the criminal offense is considered. It is established that at the present stage of development of the state the investigator does not perform the function of preventing the commission of criminal offenses, since it is not enshrined in the current Criminal Procedure Code of Ukraine. Therefore, there is also a lack of clarification as to whether the causes and conditions of the crime have been identified and whether steps have been taken to address them, which is a serious gap that negatively affects the effectiveness of the fight against crime. There is a conflict between the «Regulations on Pre-trial Investigation Bodies of the National Police of Ukraine» (paragraph 5), the Law of Ukraine «On the Prosecutor's Office» and the Criminal Procedure Code of Ukraine, since the Criminal Procedure Code of Ukraine does not contain requirements for establishing the reasons and conditions for committing a criminal offense. The expediency of fixing in the normative-legal act of the mechanism of realization of execution by the investigator of this task is substantiated, since its absence contributes to the increase of crime in the state. Ways to improve the criminal procedural legislation of Ukraine in order to improve its quality are proposed. It is necessary to improve the Criminal Procedure Code of Ukraine as regards the renewal of the duty of authorized persons conducting pre-trial investigation, to establish the reasons and conditions that contributed to the commission of the criminal offense.

Keywords: preventive activity, criminal proceedings, pre-trial investigation, reasons and conditions that contributed to the commission of a criminal offense, submission, inquiry.